

Maturitní témata – Základy společenských věd

78-42-M/03 Pedagogické lyceum

Školní rok 2026/2027

Třída: 4. C

1. Pojem filozofie, předmět zkoumání a jeho vývoj, první členění filozofie, vztah k ostatním vědám, funkce filozofie ve společnosti, základní filozofické otázky.
2. Vývoj západní filozofie – dějiny filozofie jako obor, antická filozofie a její dílčí období, předsokratovská filozofie a její představitelé.
3. Vrcholné období antické řecké filozofie – sofisté, Sokrates, Platón, Aristoteles.
4. Filozofie středověku – patristika a scholastika, střet nominalismu a realismu, představitelé patristiky a scholastiky (Aurelius Augustinus, Albert Veliký, Tomáš Akvinský)
5. Filozofické a vědecké myšlení období renezanace – charakter společnosti, představitelé vědy, filozofie a politického myšlení.
6. Tři velké filozofické systémy baroka – Descartes, Spinoza a Leibniz.
7. Předchůdci osvícenství v Anglii, osvícenská filozofie ve Francii – osvícenci a encyklopedisté.
8. Německá klasická filozofie – Kant, Hegel a Feuerbach.
9. Vývoj českého filozofického myšlení – Komenský, Bolzano, Smetana, Rádl, Masaryk, Patočka.
10. Filozofické směry 19. a 20. století – iracionalismus a voluntarismus, pozitivismus a pragmatismus, fenomenologie a existencialismus.
11. Základy teorie státu a politologie – formy organizace lidské společnosti v historii, vznik státu a znaky státu, historické typy státu, formy vlády v průběhu historie.
12. Politické systémy, politické strany a politický pluralismus, volební systémy a volby v demokratických státech.
13. Politika zaměstnanosti, pracovní právo – zaměstnanec a zaměstnavatel, pracovně-právní vztahy, způsoby vzniku a zániku pracovního poměru.
14. Základy sociologie – pojem a předmět zkoumání, vznik sociologie a její vývoj, významní představitelé, metody sociologického výzkumu, sociální stratifikace.
15. Religionistika – základní pojmy, klasifikace náboženství, polyteistické náboženské systémy našich předků: Řekové a Římané, Keltové, Germáni a Slované.
16. Velké monoteistické náboženské systémy (judaismus, křesťanství, islám), náboženské sekty a hnutí.
17. Nábožensko-filozofické systémy starověké Indie a Číny. Srovnání západní a východní filozofie.
18. Základy etiky – etika a morálka, mravní normy, vznik etiky ve starověku, srovnání morálky a práva, základní etické kategorie.
19. Etické směry a školy- epikureismus, stoicismus, utilitarismus, etika I. Kanta, etické směry vycházející z náboženství.
20. Rodina a její problémy, náhradní rodinná výchova a sociálně právní ochrana dětí.

Zpracovala: Mgr. Alena Fojtová

Předseda předmětové komise Mgr. Martina Mikulášková
Schváleno v předmětové komisi dne:

Ředitelka školy: Mgr. Leona Valterová

1. 9. 2026

Mgr. Leona Valterová
Digitálně podepsal
Mgr. Leona Valterová
Datum: 2026.10.05
12:33:23 +02'00'